

POLGÁR VÁROS POLGÁRMESTERE RÉSZÉRE

Javaslat

SEBESTYÉN FERENC: POLGÁR MÚLTJA ÉS JELENE 1-7. részes

videofilmsorozat

Települési Értéktárba történő felvételére

Készítette:

Kovácsné Hamar Éva

Polgár, 2019. március 25.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Kovácsné Hamar Éva

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név **Kovácsné Hamar Éva**
Levelezési cím: **4090. Polgár, Aradi 13.**
Telefonszám: **30/9559-924**
E-mail cím: **kovacsneeva@telekov.hu**

II. A HELYI ÉRTÉK ADATAI

1. A helyi érték megnevezése: **SEBESTYÉN FERENC: POLGÁR MÚLTJA ÉS JELENE videófilmsorozat 1-7. rész**

2. A helyi érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A helyi érték fellelhetőségének helye: **Polgár**

4. Értéktár megnevezése, amelybe a helyi érték felvételét kezdeményezik

☒ **települési**   ☐ tájegységi   ☐ megyei   ☐ külhoni magyarság

5. A helyi érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A szerzőről: Sebestyén Ferenc (1930-2014) településünkön nőtt föl, de a sors szeszélye Székesfehérvárra sodorta, ahol 50 tevékeny évet töltött. Itt vált hobbijává a filmezés. Többnyire néprajzi témájú filmeket készített, díjnyertes filmjeit, mely a hazai kisfilmarchívum értékes darabjai, a Magyar Televízió is vetítette. A POLGÁR MÚLTJA ÉS JELENE című videófilmsorozatot a 2000-es évek elején kezdte készíteni, miután hazaköltözött szülővárosába, Polgárra. Azonnal megtalálta helyét városunk kulturális életében. Folytatta a filmkészítést, kamerával a kezében rótt az utcákat, fáradhatatlanul kereste, mit tud még megmenteni az utókor számára. A Polgár múltját és jelenét feldolgozó sorozatában településünk értékeit, a polgári hagyományokat, régi mesterségeket, népszokásokat, játékokat mutat be, megszólaltat idős embereket, akik még eleven emlékként tudtak mesélni a több évtizeddel ezelőtti történetekről. Amellett hogy kamerázott, szakszerű magyarázatot is fűzött a látottakhoz. „Fontosnak tartom megörökíteni mindazt, ami az idő múlásával megszűnhet, feledésbe merülhet” nyilatkozta 2001-ben, a helyi újságunknak. Ez volt helytörténeti munkásságának vezérlő gondolata. Köszönettel tartozunk neki, amiért elkészítette ezeket a felvételeket az utókor számára, hiszen az akkori jelen, ma már a múlt, ezért felbecsülhetetlen értéket képviselnek filmjei.

Az általam ajánlott helyi értékről:

A **Polgár múltja és jelene** című videófilmsorozat 7 részből áll, közel 19 órányi anyag.

Tartalmát tekintve a következő témákat dolgozza fel:

1. rész:

Az ásatások – A régi lakott helyek: Kenderföld, kis Csőszhalom- A falu helye, elnéptelenedése –A templomok helye, története - A 2. világháború eseményei Polgáron- A hidak története – A Kálvária, a stációjárás és a fájdalmas búcsú története - A falu kiépülése - A 100 éves Angyel néni – Palóházak, kerítések, házépítés, utcanevek, falurész-nevek, Mirhó, Alvég-Felvég, Lakhac, a malomzug, olajütő - A régi Községháza története –A Barankovics tér, az első emeletes ház – Az iskola története - A házhelyek kialakítása és az utcái -Az óvodák –A termelőszövetkezetek megalakulása: Nyikon Dezső visszaemlékezése – Polgár fejlődése: a villany bevezetése, régi lámpák, a gáz bevezetése - Középületek: Öregek otthona, Városháza, Művelődési Ház, a Korona vendéglő régi helye,a régi Mozi, a Piac – Polgár vízellátása, a Strandfürdő –A legelő, a gulyás, a tócsik készítés, a birkatrágya, mint tüzelő, a lótrágya, mint tapasztó anyag – A polgári Vásár –Az Epreskert története –A régi Vágóhíd, a Húsüzem, Polgár üzletei, a szennyvíztisztító, utak és közlekedés –A tűzoltóság története- Az új Plébánia –A polgári Búcsú – A polgári temető története és a temetési szokások.

3 óra 04 perc

2. rész:

Tűzijáték –A református és katolikus Betlehem - Disznóölés –Pecpíte és guraszta készítése – Régi ruhaviseletek, régi fényképek –A cipész : Bodnár Gyula –A seprőkészítés: Pozsa Ferenc -A szikvizes: Hornyák Vendel –A kötélgyártó: Tóth Csaba –A polgári harangok bemutatása: templomokban, Kálvária kápolnában, temetői lélekharang – A Mária szobor története – A címkézett zászlórúd bemutatása – Hiedelmek, babonák Polgáron- Májusfa-májuskosár: Kovács Jánosné és Béke Gáborné - Május elseje a Strandon –A Gyöngyösbokréta táncgyűttes története –A tűzoltók ünnepe, Polgár madártávlatból.

3 óra 26 perc

3. rész:

Ásatások az autópálya nyomvonalán –A mángorlás bemutatása –Az aratás és a cséplés –A népi gyógyászat: Béke Gáborné, Kosina Irén – Szent Elek : Elek József pápai kitüntetése – Amerikai juharfa Polgáron – A citerakészítés - A Tiszavirág Citerazenekar története.

2 óra 14 perc

4. rész:

100 éves lett Kiss Istvánné, Elek Angyel néni –A Kálvária fái, a sírok története, szobrai, régi és új keresztje, régi kapuja, orosz emlékmű – A kosárfonó – A kerékgyártó: Juhász Ferenc –A lópatkolás: Oláh József –Az Árvácska Népdalkör –Krupa György és Polonkai Margit gyémántlakodalma.

2 óra 35 perc

5.rész:

A katolikus Templom bútorzata: Megyesi László – A temető története: régi és új sírok, ismert emberek, papok sírjai, a református Temető – Császár Ilka és a róla szóló ballada: Krupáné Polonkai Margit elmondása alapján.

3 óra 50 perc

6. rész:

Jégszánkó készítése : Bodnár Gyula visszaemlékezése – Fonás-szövés: Fekete Annus néni visszaemlékezése – Elsőáldozás.

1 óra 58 perc

7. rész:

A polgári Kálvária története

42 perc

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A filmsorozat rendkívüli értékeket mutat be Polgár múltjából, mozgóképen megörökítve a letűnt korok hagyományait, településünk fejlődését. A szerző pótolhatatlan és minden területre kiterjedő gondos emlékgyűjtési tevékenysége egyedi és példaértékű. Az eljövendő nemzedékeknek is hiteles múltidéző élményeket adhat majd, ezért megőrzését, a Települési Értéktárba való felvételét javaslom.

Kovács Flóra E

Polgár, 2019. 03. 25.

FORRÁS:

POLGÁRTÁRS 2001. január-február

POLGÁRTÁRS 2014. május

Megyesi József: Polgár város múltja és jelene

MELLÉKLETEK:

6 db DVD

Támogatói nyilatkozatok

Molnár János

Kovács János